

วารสารอิเล็กทรอนิกส์

สาขบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง

วารสารอิเล็กทรอนิกส์สาขบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์จัดพิมพ์ขึ้นครั้งแรกในปี 1990 คือ วารสารที่มีชื่อว่า Public-Access Computer System Reviews หรือ PACS Reviews ซึ่งเป็นวารสารที่มีการประเมินคุณภาพบทความจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยจัดพิมพ์เผยแพร่ในรูปแบบไฟล์เอกสารแอสกี (ASCII) และเฮททีเอ็มแอล (HTML) และต่อมาได้มีวารสารอิเล็กทรอนิกส์เกิดขึ้นอีกหลายชื่อ เมื่อการจัดพิมพ์วารสารอิเล็กทรอนิกส์เผยแพร่ในวงกว้างมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งรูปแบบที่ใช้ในการศึกษาลักษณะของสิ่งพิมพ์คือการศึกษาเกี่ยวกับดัชนีวรรณกรรม (Bibliometrics) เพื่อให้ทราบถึงลักษณะเฉพาะต่างๆ ของวารสาร ได้แก่ จำนวนบทความ จำนวนเอกสารอ้างอิง ผู้จัดพิมพ์ ลักษณะเนื้อหา และรายละเอียดอื่นๆ ของวารสารในสาขานี้ บทความนี้ได้แนะนำวารสารอิเล็กทรอนิกส์ 6 ชื่อ พร้อมวิธีการสืบค้น ได้แก่ วารสาร Ariadne, D-Lib Magazine, Journal of Electronic Publishing, Information Research, First Monday และ Issues in Science & Technology Librarianship และรายชื่อวารสารอิเล็กทรอนิกส์อีกจำนวนหนึ่ง นอกจากนี้ยังได้แนะนำแหล่งข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ไว้ด้วย เช่น ARL Directory of Scholarly Electronic Journals and Academic Discussion Lists, BUBL Journal และ NewJour เป็นต้น

Electronic Journals in Library and Information Science

Therdsak Maitaouthong

The first electronic journal in library and information science, which was published in 1990, is *Public-Access Computer System Reviews (PACS Reviews)*. It contained peer-reviewed articles in both ASCII and HTML formats. When the number of e-journals in this field increased, bibliometrics was the technique used to study characteristics of e-journals such as number of articles and citations, publishers, and subject areas of articles. This article introduces six e-journal titles and how to search them on the Internet. These include *Ariadne*, *D-Lib Magazine*, *Journal of Electronic Publishing*, *Information Research*, *First Monday*, and *Issues in Science & Technology Librarianship*. In addition, the article presents selected sources of e-journals in the field.

วารสารอิเล็กทรอนิกส์

สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง *

บทนำ

วารสารวิชาการ (Journals) เป็นสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องประเภทหนึ่งที่น่าเสนอสารสนเทศที่มีความทันสมัย ทันเหตุการณ์ จัดพิมพ์อย่างต่อเนื่อง และมีกำหนดออกแน่นอนเป็นวาระต่างๆ ซึ่งในแวดวงวิชาการสาขาต่างๆ ได้จัดพิมพ์วารสารวิชาการเพื่อเผยแพร่ข่าวสารหรือสารสนเทศ ทั้งในรูปของบทความวิจัย บทความปริทัศน์ หรือบทความในลักษณะอื่นอีกมาก วารสารวิชาการจัดว่าเป็นสิ่งพิมพ์ที่มีความสำคัญมากในทุกสาขาอาชีพ เพราะสารสนเทศที่ได้จากวารสารวิชาการก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และความคิดเห็นระหว่างนักวิชาการด้วยกัน อันจะส่งผลให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในสาขาวิชานั้นๆ มากยิ่งขึ้น ปัจจุบันการจัดพิมพ์วารสารวิชาการมีรูปแบบในการนำเสนอที่เปลี่ยนไป ซึ่งผู้จัดพิมพ์ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามาจัดการกับการผลิตวารสารวิชาการมากขึ้น การนำเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาดำเนินงานเกี่ยวกับวารสารวิชาการนั้นจะช่วยให้การเผยแพร่วารสารวิชาการไปสู่ผู้อ่านเป็นไปอย่างรวดเร็วขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความสะดวกในขั้นตอนของการเตรียมบทความของผู้เขียน การติดต่อระหว่างผู้เขียนด้วยกันหรือผู้เขียนกับผู้จัดพิมพ์ การนำเสนอบทความในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถทำได้ง่ายขึ้น การประหยัดงบประมาณในการจัดพิมพ์เผยแพร่ กอปรกับการเผยแพร่บทความที่รวดเร็วกว่าสิ่งพิมพ์ในรูปแบบเดิมที่ต้องใช้กระดาษในการจัดพิมพ์ ประเด็นต่างๆ เหล่านี้เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้จัดพิมพ์ได้เปลี่ยนรูปแบบการพิมพ์วารสารวิชาการจากเดิมในรูปแบบสิ่งพิมพ์มาเป็นวารสารวิชาการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีชื่อเรียกวารสารในรูปแบบใหม่นี้ว่า “วารสารอิเล็กทรอนิกส์”

เมื่อกล่าวถึงคำว่า วารสารอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Journals หรือ E-Journals) สามารถให้คำนิยามได้ว่าหมายถึง สิ่งพิมพ์ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการจัดพิมพ์อย่างต่อเนื่อง มีกำหนดออกแน่นอน ส่วนใหญ่เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการในรูปของบทความวิชาการหรือบทความวิจัย ซึ่งบทความที่ได้รับการพิจารณาให้ตีพิมพ์ลงในวารสารจะต้องผ่านกระบวนการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ (peer-reviewed) ก่อนการจัดพิมพ์เผยแพร่ต่อไป ทั้งนี้เนื้อหาที่ปรากฏในบทความจะมีลักษณะเป็นข้อความหลายมิติ (hypertext) และสื่อหลายมิติ (hypermedia) คือสามารถเชื่อมโยง

* อาจารย์ประจำภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ข้อความภายในเอกสารเดียวกัน เชื่อมโยงข้ามเอกสาร เชื่อมโยงภาพ ภาพเคลื่อนไหวและเสียงได้ ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้เนื้อหาของบทความมีความสมบูรณ์มากขึ้น สำหรับการจัดเก็บและให้บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์มีทั้งที่จัดเก็บอยู่ในรูปของซีดีรอม (CD-ROM) และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เช่น อินเทอร์เน็ต (Internet) เป็นต้น

ความเป็นมาของวารสารอิเล็กทรอนิกส์

วารสารอิเล็กทรอนิกส์ชื่อแรกเกิดขึ้นจากโครงการทดลองจัดทำวารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางวิชาการ ดำเนินงานโดย New Jersey Institute of Technology ซึ่งได้จัดพิมพ์วารสารที่มีชื่อว่า Mental Workload ขึ้นในปี 1980 โดยได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจาก National Science Foundation ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นการจัดพิมพ์ผ่านระบบที่เรียกว่า EIES (Electronic Information Exchange System) ซึ่งเป็นระบบการประชุมทางคอมพิวเตอร์ วารสารนี้เป็นวารสารที่ผ่านกระบวนการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการกับระบบที่ยุ่งยากซับซ้อน และในปีเดียวกันนี้มีวารสารเกิดขึ้นอีก 2 ชื่อคือ Computer Human Factors และ Electronic Social Psychology (ESP) ต่อจากนั้นในปี 1987 มีการจัดพิมพ์วารสารอิเล็กทรอนิกส์ขึ้นอีก 1 ชื่อคือ New Horizons in Adult Education

ในปี 1990 เป็นปีที่มีความสำคัญต่อวงวิชาที่บรรณารักษ์และห้องสมุดเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีการจัดพิมพ์วารสารอิเล็กทรอนิกส์ในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ขึ้นเป็นชื่อแรกคือวารสารที่มีชื่อว่า Public-Access Computer Systems Reviews หรือ PACS Review <<http://info.lib.uh.edu/pr/pacsrev.html>> การจัดพิมพ์ PACS Review มีแนวคิดเริ่มต้นตั้งแต่ว่าปี 1989 โดย Charles W. Baily, Jr. ซึ่งเป็นบรรณารักษวารสารชื่อนี้ในช่วงปี 1990-1996 จัดพิมพ์โดยห้องสมุดมหาวิทยาลัย Houston มีกำหนดออกราย 4 เดือน เป็นวารสารที่นำเสนอบทความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์สำหรับผู้ใช้งานปลายทาง (end-user computer systems) ฉบับแรกพิมพ์ออกในเดือนมกราคม 1990 และฉบับที่ 2 พิมพ์ออกในเดือนมิถุนายนปีเดียวกัน ซึ่งระยะเริ่มต้นของการจัดพิมพ์วารสารนั้น ผู้บอกรับวารสารหรือผู้อ่านจะได้รับบทความผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) หรือลิสต์เซิร์ฟ (listserve) ในรูปของไฟล์เอกสารแบบแอสกี (ASCII) (ปี 1999 หยุดให้บริการผ่านทางลิสต์เซิร์ฟ) ต่อมาในปี 1992 ได้จัดให้มีส่วนงานทำหน้าที่ในการตรวจสอบบทความก่อนตีพิมพ์มีชื่อว่า Refereed Articles Section และในปี 1994 เริ่มการเผยแพร่บทความผ่านบริการโกเฟอร์ (Gopher) (ปี 1998 หยุดให้บริการผ่านโกเฟอร์) ในปี 1995 ได้เผยแพร่บทความผ่านเว็บ โดยฉบับแรกของวารสารที่มีการเผยแพร่ผ่านเว็บคือวารสารที่จัดพิมพ์เป็นปีที่ 6 (วันที่ 21 มีนาคม 1995) จัดพิมพ์บทความทั้งในรูปแบบไฟล์เอกสารแบบแอสกีและเซกซ์ที่เอ็มแอล (HTML) และในปลายปี 1996 Charles W. Bailey ได้ลาออกจากการเป็นบรรณารักษ โดยที่ Pat Ensor และ Thomas C. Wilson ทำหน้าที่บรรณารักษแทนในเดือนมกราคม 1997 และได้จัดพิมพ์วารสาร

อีกเพียง 2 ปี คือ ในปี 1997-1998 จึงได้หยุดพิมพ์วารสารชื่อนี้ ซึ่งวารสารฉบับสุดท้ายที่พิมพ์ออกคือฉบับที่ออกในวันที่ 18 มกราคม 1998

นอกจากการจัดพิมพ์ PACS Review แล้ว ห้องสมุดมหาวิทยาลัย Houston ยังได้จัดพิมพ์จดหมายข่าวที่มีชื่อว่า Public-Access Computer Systems News หรือ PACS News <<http://info.lib.uh.edu/pacsnews.html>> ออกเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์สำหรับผู้ใช้ปลายทางอีกด้วย โดยเริ่มพิมพ์ออกฉบับแรกในเดือนมีนาคม 1990 และฉบับสุดท้ายพิมพ์ออกในเดือนกันยายน 1995

ในปี 1990 ยังมีวารสารอิเล็กทรอนิกส์เกิดขึ้นอีกมากมายหลายชื่อ เช่น Journal of the International Academy of Hospitality Research, Postmodern Culture, Ejournal, Current Cite, The Online Journal of Current Clinical Trials และมีจดหมายข่าวอิเล็กทรอนิกส์ที่ชื่อว่า Newsletter on Serials Pricing Issues ซึ่งเป็นสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องอีกชื่อหนึ่งที่ได้รับคามนิยมมากในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

ในช่วงเวลา 15 ปีที่ผ่านมา นับตั้งแต่มีการตีพิมพ์วารสารอิเล็กทรอนิกส์ในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ขึ้นเป็นครั้งแรกนั้น ได้มีการจัดพิมพ์วารสารอิเล็กทรอนิกส์ขึ้นอีกหลายชื่อด้วยกัน ซึ่งการจัดพิมพ์วารสารอิเล็กทรอนิกส์มีความหลากหลายทั้งในส่วนของผู้จัดพิมพ์ ผู้เขียนบทความ เนื้อหาบทความ ตลอดจนลักษณะเฉพาะของวารสารอิเล็กทรอนิกส์ในสาขาวิชาที่มีการเผยแพร่อยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้การศึกษาที่จะช่วยให้ทราบถึงลักษณะเฉพาะของวารสารอิเล็กทรอนิกส์ได้ดั้น จำเป็นต้องทำการศึกษาวิจัยในรายละเอียดที่เกี่ยวกับดัชนีวรรณกรรม (Bibliometrics) ซึ่งเป็นสิ่งที่ใช้วัดความก้าวหน้าของสาขาวิชาและกิจกรรมที่เกิดขึ้น โดยเป็นการศึกษาลักษณะของสิ่งพิมพ์ในด้านต่างๆ ที่มีการประยุกต์ใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์และสถิติเพื่อใช้วัดสิ่งพิมพ์ เช่น การนับจำนวนบทความ การนับจำนวนเอกสารอ้างอิง เป็นต้น

ดัชนีวรรณกรรม : การวิจัยเกี่ยวกับวารสารอิเล็กทรอนิกส์

สำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับดัชนีวรรณกรรมที่ทำการศึกษาลักษณะเฉพาะของวารสารอิเล็กทรอนิกส์ในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ จากการสำรวจงานวิจัยที่พิมพ์เผยแพร่ได้พบงานวิจัยจำนวน 2 เรื่องที่ทำการศึกษาในเรื่องนี้ ซึ่งมีผลการวิจัยมานำเสนอ ดังนี้

Koehler; et al. (2000:Online) ทำการวิจัยเรื่อง “A Bibliometric Analysis of Select Information Science Print and Electronic Journals in the 1990s” ซึ่งตีพิมพ์ลงในวารสาร Information Research ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 เดือนตุลาคม 2000 เป็นการวิเคราะห์ดัชนีวรรณกรรมสำหรับสิ่งพิมพ์และวารสารอิเล็กทรอนิกส์ในสาขาสารสนเทศศาสตร์ โดยเลือกศึกษาวารสารจำนวน 5 ชื่อ ได้แก่ วารสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-journals) 3 ชื่อ คือ CyberMetrics (CM), Information Research (IR) และ Libres วารสารในรูปแบบสิ่งพิมพ์(p-journal) 1 ชื่อ คือ Journal of Internet Cataloging (JIC)

และวารสารลูกผสม (h-journal หรือ hybrid journal) ซึ่งเป็นวารสารที่ดีพิมพ์ทั้งในรูปสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ 1 ชื่อ คือ Journal of the American Society for Information Science (JASIS) ซึ่งเป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาลักษณะของผู้เขียนบทความ การอ้างอิงเอกสาร เงินทุนสนับสนุนการทำวิจัย และดัชนีวรรณกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) ผู้เขียนบทความส่วนใหญ่เป็นผู้เขียนที่เขียนบทความเพียงคนเดียว แต่แนวโน้มของการเขียนบทความร่วมกันหลายคนมีเพิ่มขึ้น JASIS เป็นวารสารที่มีจำนวนผู้เขียนบทความคนเดียวสูงที่สุด โดยผู้เขียนบทความที่ดีพิมพ์ในวารสารทั้ง 5 ชื่อส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เมื่อศึกษาเกี่ยวกับสถานที่ทำงานของผู้เขียนบทความที่ดีพิมพ์ในวารสาร IR, JASIS และ Libres พบว่าสถานที่ทำงานของผู้เขียนอยู่ในอเมริกาเหนือ ยุโรปตะวันตกและสหราชอาณาจักรมากที่สุด และส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในสถาบันการศึกษา เมื่อศึกษาถึงหน่วยงานในระดับภาควิชาที่ผู้เขียนบทความสังกัด พบว่า IR เป็นวารสารเพียงชื่อเดียวที่ผู้เขียนคนแรกหรือคนที่สองมีสถานที่ทำงานเป็นภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์มากที่สุด(ร้อยละ 74.3) และ JASIS เป็นเพียงชื่อเดียวที่มีการกระจายตัวของผู้เขียนในสาขาต่างๆ มากด้วย

2) JASIS และ IR มีการอ้างอิงเอกสารสูงกว่าวารสารอื่น ในขณะที่ Libres มีการอ้างอิงเอกสารในจำนวนที่น้อยมาก หนังสือและบทความเป็นเอกสารที่ได้รับการอ้างอิงมากกว่ารายงานการประชุม สิ่งพิมพ์รัฐบาลและเอกสารในรูปแบบอื่น เมื่อศึกษาถึงการอ้างอิงถึงผลงานของตนเอง (self citation) พบว่า วารสาร JIC มีการอ้างอิงถึงผลงานของตนเองสูงที่สุด (ร้อยละ 25.8) ทั้งนี้ อาจเนื่องจากวารสาร JIC มีการนำเสนอเนื้อหาเฉพาะเรื่องคือนำเสนอบทความที่เกี่ยวกับการทำรายการในสื่อใหม่ๆ ซึ่งมีวารสารเพียงไม่กี่ชื่อที่ดีพิมพ์ในเรื่องดังกล่าว ดังนั้น จึงมีบทความที่ดีพิมพ์ออกมาในปริมาณน้อย นอกจากนี้ยังพบว่าการอ้างอิงเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เริ่มปรากฏในปี 1994 และวารสาร JIC เป็นวารสารที่มีการอ้างอิงเอกสารอิเล็กทรอนิกส์สูงที่สุด (ร้อยละ 58.1)

3) IR และ JASIS เป็นวารสารเพียง 2 ชื่อที่จัดพิมพ์บทความเผยแพร่จำนวนมาก เนื่องจากได้รับเงินทุนสนับสนุนจากหลายแหล่ง อีกทั้งเนื้อหาของวารสารทั้ง 2 ชื่อนี้ได้มุ่งนำเสนอบทความเพื่อผู้อ่านทั่วไปด้วย

Hawkins (2001: Online) ทำการวิจัยเรื่อง “Bibliometrics of Electronic Journals in Information Science” ซึ่งตีพิมพ์ลงในวารสาร Information Research ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 เดือนตุลาคม 2001 เป็นการศึกษาลักษณะของวารสารอิเล็กทรอนิกส์ในสาขาสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 28 ชื่อ ซึ่งเป็นวารสารที่สามารถสืบค้นได้ฟรีบนเว็บและมีการจัดพิมพ์ตั้งแต่ปี 1995 เป็นต้นมา สำหรับบทความวารสารที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนทั้งสิ้น 1,120 บทความ ในการคัดเลือกวารสารอิเล็กทรอนิกส์นั้น Hawkins ได้ทำการสำรวจรายชื่อวารสารจากนามานุกรมที่รวบรวมรายชื่อวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นวารสารวิชาการซึ่งผ่านกระบวนการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเป็นนามานุกรมที่รวบรวมและจัดพิมพ์โดยสมาคมห้องสมุดวิจัย (Association of Research Libraries) และรายชื่อวารสารจากนามานุกรมของห้องสมุดมหาวิทยาลัย Wales, Aberystwyth พร้อมทั้งค้นหารายชื่อ

วารสารจาก Google ด้วย ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) งานวิจัยนี้ได้ใช้กฎของ Bradford ในการศึกษาเพื่อหาวารสารหลักในสาขาวิชา ซึ่งการวิจัยยังไม่ได้ผลที่มีความชัดเจนเนื่องจากจำนวนบทความที่ใช้ในการศึกษามีจำนวนน้อย แต่มีวารสารอิเล็กทรอนิกส์ 6 ชื่อที่อาจจัดให้เป็นวารสารหลักในสาขานี้ได้ (ในช่วงที่ทำการศึกษา) ได้แก่ วารสาร Ariadne, D-Lib Magazine, Journal of Electronic Publishing, Information Research, First Monday และ Issues in Science & Technology Librarianship

2) ผลการวิจัยทำให้คาดการณ์ได้ว่าการพิมพ์บทความจะเพิ่มขึ้นปีละประมาณ 250 บทความ และพบว่าผู้เขียนบทความส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71) เป็นผู้เขียนที่เขียนบทความเพียงคนเดียว แต่แนวโน้มในอนาคตการเขียนบทความร่วมกันหลายคนจะมีจำนวนเพิ่มขึ้น เนื่องจากการติดต่อสื่อสารเพื่อความร่วมมือกันโดยเฉพาะการใช้ประโยชน์อิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีกรุปแวร์ (groupware technologies) ที่สามารถติดต่อถึงกันได้รวดเร็วขึ้น ผลการวิจัยยังพบว่าผู้เขียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 56.1) ทำงานอยู่ในสหรัฐอเมริกา รองลงมาคือสหราชอาณาจักร (ร้อยละ 25.5) และประมาณ 2 ใน 3 ของจำนวนผู้เขียนบทความมีสถานที่ทำงานอยู่ในสถาบันการศึกษา

3) หัวข้อของบทความที่มีการตีพิมพ์มากที่สุด ได้แก่ หัวข้อที่เกี่ยวกับสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ การพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ ห้องสมุดเสมือน/ห้องสมุดดิจิทัล การสืบค้น/การค้นคืนสารสนเทศ และการใช้อินเทอร์เน็ต

จากการศึกษาดัชนีวรรณกรรมของวารสารอิเล็กทรอนิกส์ในสาขาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ ช่วยให้เห็นลักษณะเฉพาะของวารสารอิเล็กทรอนิกส์ในสาขาวิชานี้มากยิ่งขึ้น ซึ่งงานวิจัยทั้ง 2 เรื่องมีผลการวิจัยที่สอดคล้องกันไปทิศทางเดียวกันคือ ผู้เขียนบทความส่วนใหญ่เป็นผู้เขียนเพียงคนเดียว โดยผู้วิจัยได้มีข้อคิดเห็นถึงแนวโน้มในอนาคตที่ผู้เขียนจะเขียนบทความร่วมกันหลายคนมากขึ้น เพราะผู้เขียนที่อยู่ต่างสถาบันกันสามารถติดต่อถึงกันได้ง่ายและสะดวกขึ้นด้วยการใช้เทคโนโลยีต่างๆ โดยเฉพาะบริการบนอินเทอร์เน็ต อีกทั้งการจัดพิมพ์วารสารอิเล็กทรอนิกส์ในสาขานี้ส่วนใหญ่จัดพิมพ์โดยสถาบันการศึกษา และผู้เขียนส่วนใหญ่มีสถานที่ทำงานอยู่ในสหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักร ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวได้สะท้อนภาพการจัดกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาวิชาการในสาขาวิชาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในต่างประเทศ และชี้ให้เห็นถึงความก้าวหน้าของการศึกษาวิจัยโดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักรได้เป็นอย่างดีด้วย นอกจากนี้การนำเสนอบทความส่วนใหญ่ยังมีเนื้อหาเกี่ยวกับสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และการสืบค้นสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งหัวข้อเหล่านี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นโดยมีเป้าหมายหลักคือการส่งเสริมให้เกิดการใช้สารสนเทศและแหล่งสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้สารสนเทศ (information literacy) ของผู้ใช้ และการให้ความสำคัญกับกิจกรรมการวิจัยและพัฒนาห้องสมุดในรูปแบบใหม่ที่ทันสมัยและพัฒนาให้มีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องอีกด้วย

การสืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์

การศึกษาดัชนีวรรณกรรมของวารสารอิเล็กทรอนิกส์ดังผลการวิจัยที่ได้กล่าวถึงแล้วข้างต้น ผลการวิจัยของ Hawkins ได้สรุปเกี่ยวกับวารสารหลักไว้ 6 ชื่อ ซึ่งเป็นวารสารที่เริ่มพิมพ์ในช่วงแรกๆ ของการจัดพิมพ์วารสารในสาขาวิชานี้คือในช่วงปี 1995-1997 โดยเป็นวารสารที่มีกำหนดออกแน่นอน และมีการตีพิมพ์บทความในจำนวนที่สูงกว่าวารสารชื่ออื่นๆ ดังนั้น ผู้เขียนจึงขอแนะนำวารสารอิเล็กทรอนิกส์ทั้ง 6 ชื่อ มานำเสนอเกี่ยวกับประวัติและวิธีการสืบค้นบทความจากวารสารแต่ละชื่อ ดังนี้

วารสาร Ariadne

วารสาร Ariadne เริ่มจัดพิมพ์ฉบับแรกในเดือนมกราคม 1996 มีกำหนดออกราย 3 เดือน (quarterly) เนื้อหาของวารสารนำเสนอสารสนเทศที่เกี่ยวกับวิชาชีพสารสนเทศในเชิงวิชาการและมีเป้าหมายหลักเพื่อการรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาบริการสารสนเทศและรายงานสารสนเทศในวงกว้างโดยเฉพาะการดำเนินงานเกี่ยวกับห้องสมุดดิจิทัล การรายงานในเชิงลึกของชุมชนสารสนเทศที่ต้องการนำเสนอความก้าวหน้าและการพัฒนาห้องสมุดภายใต้โครงการ UK Electronic Libraries Programme ตลอดจนการรายงานโครงการและบริการใหม่ๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจาก Joint Information Systems Committee (JISC) โครงการ Distributed National Electronic Resource (DNER) โครงการ JISC Information Environment และ Resource Discovery Network สำหรับการจัดพิมพ์วารสาร Ariadne นั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อผู้อ่านในสหราชอาณาจักรเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันก็มีผู้อ่านโดยทั่วไปทั้งที่อยู่ในสหรัฐอเมริกาและครอบคลุมทั่วโลก

วารสาร Ariadne จัดพิมพ์โดย UK Office for Library Networking (UKOLN) ซึ่ง UKOLN ได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจาก Museums, Libraries and Archives Council (MLA) และ JISC ซึ่งเป็นคณะกรรมการใน Higher Education Funding Councils นอกจากนี้การจัดพิมพ์วารสารยังได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากโครงการของ JISC และ European Union อีกทั้งการดำเนินงานของ UKOLN ยังได้รับการสนับสนุนจาก University of Bath อีกด้วย

สำหรับการสืบค้นวารสาร Ariadne สามารถสืบค้นได้จากเว็บไซต์ <http://www.ariadne.ac.uk> โดยมีขั้นตอนการสืบค้นดังนี้

- ที่หน้าโฮมเพจคลิกที่คำว่า Ariadne Search Page จะปรากฏหน้าจอสืบค้น สามารถสืบค้นได้โดยใช้คำสำคัญเพียงคำเดียวหรือหลายคำ พร้อมทั้งยังสามารถใช้ตรรกบูลีน คือ or หรือ and เชื่อมระหว่างคำค้น การสืบค้นโดยใช้วลีเป็นคำค้น และการสืบค้นแบบตัดปลายคำ (Truncation) ก็สามารถทำได้โดยใช้เครื่องหมายดอกจัน ถ้าต้องการให้ผลการสืบค้นในแต่ละหน้าจอแสดงผลตามจำนวนที่ต้องการ ให้พิมพ์ตัวเลขแสดงผลการสืบค้นลงในช่อง Maximum number of listed hits จากนั้นคลิกปุ่ม Search

- ที่หน้าโฮมเพจหากต้องการอ่านวารสารฉบับใหม่ล่าสุดให้คลิกเลือกฉบับที่ต้องการ ซึ่งปรากฏอยู่ภายใต้คำว่า Latest Issue หรือต้องการอ่านวารสารฉบับย้อนหลังให้คลิกเลือกฉบับที่ปรากฏอยู่ภายใต้คำว่า Back Issue

วารสาร D-Lib Magazine

วารสาร D-Lib Magazine จัดพิมพ์โดย Corporation for National Research Initiatives (CNRI) ซึ่งได้รับการสนับสนุนจาก Defense Advanced Research Project Agency (DARPA) และในปัจจุบันได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดพิมพ์จาก National Science Foundation (NSF) วารสาร D-Lib Magazine จัดพิมพ์ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เพียงรูปแบบเดียวเท่านั้น การจัดพิมพ์วารสารมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อนำเสนอบทความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล รวมถึงประเด็นที่เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่บริบททางสังคมและประเด็นที่น่าสนใจทางด้านเศรษฐกิจ วารสารนี้มีกำหนดออกเป็นรายเดือน (monthly) ยกเว้นเดือนกรกฎาคมและสิงหาคมที่จัดพิมพ์รวมออกเป็นฉบับเดียวกันในเดือนกรกฎาคม ดังนั้นใน 1 ปีจะจัดพิมพ์วารสารจำนวน 11 ฉบับ สำหรับเป้าหมายหลักในการจัดพิมพ์วารสารนี้คือเพื่อการแลกเปลี่ยนสารสนเทศในชุมชนห้องสมุดดิจิทัล และเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือการเผยแพร่สารสนเทศที่ทันต่อเวลาและมีประสิทธิภาพ

สำหรับการสืบค้นวารสาร D-Lib Magazine สามารถสืบค้นได้จากเว็บไซต์ <http://www.dlib.org> โดยมีขั้นตอนการสืบค้นดังนี้

- ที่หน้าโฮมเพจสามารถพิมพ์คำค้นได้ที่ช่องพิมพ์คำค้น (Search) แล้วคลิกปุ่ม Go หรือคลิกที่ Search Guidelines เพื่อศึกษาคำแนะนำในการสืบค้นโดยสามารถสืบค้นได้จากรูปแบบการสืบค้นดังนี้

- คลิกปุ่ม Match เพื่อเลือกการแสดงผลของผลการสืบค้น โดยเลือก All เมื่อต้องการให้ปรากฏคำค้นทุกคำในผลการสืบค้น เลือก Any เมื่อต้องการให้ปรากฏคำค้นเพียงบางคำในผลการสืบค้น หรือ เลือก Boolean เมื่อต้องการใช้ and, or หรือ not ในการสืบค้น

- คลิกปุ่ม Format เพื่อเลือกรูปแบบการแสดงผลรายการ โดยเลือก Long เมื่อต้องการให้แสดงรายชื่อเอกสารและเนื้อหาในส่วนที่ปรากฏคำค้น หรือ เลือก Short เมื่อต้องการให้แสดงเฉพาะรายชื่อเอกสาร

- คลิกปุ่ม Sort by เพื่อจัดเรียงรายการผลการสืบค้น โดยเลือก Score เมื่อต้องการให้ผลการสืบค้นจัดเรียงตามลำดับของการจัดอันดับ โดยผลการค้นที่ตรงกับคำค้นมากที่สุดจะมีสัญลักษณ์รูปดาวสี่เหลี่ยมปรากฏอยู่ท้ายชื่อเอกสาร จำนวน 5 รูป ส่วนผลการค้นที่ตรงกับคำค้นในลำดับรองลงมาจะมีสัญลักษณ์รูปดาว 4, 3, 2, 1 รูป ตามลำดับ เลือก Time เมื่อต้องการให้ผลการสืบค้นจัดเรียงตามปีพิมพ์ เลือก Title เมื่อต้องการให้ผลการสืบค้นจัดเรียงตามลำดับอักษรของชื่อเอกสาร หากต้องการให้จัดเรียงอันดับผลการสืบค้นที่ตรงกับคำค้นน้อยที่สุด หรือจากปี

พิมพ์ที่มีค่าน้อยที่สุด หรือชื่อเรื่องที่ตัวอักษรตัวท้ายสุด ให้คลิกเลือกที่ Reverse Score หรือ Reverse Time หรือ Reverse Title

เมื่อกำหนดรูปแบบของการสืบค้นเรียบร้อยแล้ว ให้พิมพ์คำค้นที่ช่อง Search for แล้วคลิกปุ่ม Search

- ที่หน้าโฮมเพจหากต้องการอ่านวารสารฉบับใหม่ล่าสุดให้คลิกที่ Table of Contents ซึ่งปรากฏอยู่ภายใต้คำว่า Current Issue ถ้าต้องการอ่านวารสารฉบับย้อนหลังให้คลิกที่ Back Issues ที่ปรากฏอยู่ภายใต้คำว่า Indexes และถ้าต้องการสืบค้นบทความจากชื่อผู้แต่ง (ชื่อสกุล) ให้คลิกที่ Author Index และสืบค้นบทความจากชื่อเรื่อง คลิกที่ Title Index

วารสาร First Monday

วารสาร First Monday จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ Munksgaard ในปี 1996-1997 และในเดือน ธันวาคมปี 1998 สำนักพิมพ์ได้ขายวารสารเรื่องนี้ให้กับบรรณาธิการ 3 คน คือ Edward J. Valauskas, Esther Dyson และ Rishab Aiyer Ghosh และเปลี่ยนเว็บไซต์จากเดิมคือ www.firstmonday.dk เป็น www.firstmonday.org วารสาร First Monday เป็นวารสารที่ผ่านกระบวนการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ มีกำหนดออกเป็นรายเดือน (monthly) โดยพิมพ์ออกในวันจันทร์แรกของทุกเดือน วารสารฉบับแรกพิมพ์ออกในฤดูใบไม้ผลิในปี 1996 และได้รับการนำไปเผยแพร่ในการประชุม Fifth International World Wide Web Conference ที่จัดขึ้นในวันจันทร์แรกของเดือนพฤษภาคม 1996 (วันที่ 6) ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส

วารสาร First Monday นำเสนอบทความที่มีเนื้อหาหลากหลายในประเด็นเกี่ยวกับ อินเทอร์เน็ต โดยบทความที่ดีพิมพ์ลงในวารสารนี้ได้รับการนำไปจัดทำดรรชนีลงในฐานข้อมูล Communication Abstracts, INSPEC, LISA และ PAIS

สำหรับการสืบค้นวารสาร First Monday สามารถสืบค้นได้จากเว็บไซต์ <http://www.firstmonday.org> โดยมีขั้นตอนการสืบค้นดังนี้

- ที่หน้าโฮมเพจ คลิกปุ่ม Search First Monday แล้วพิมพ์คำค้นลงในช่อง Words to Search For สามารถสืบค้นได้โดยใช้คำสำคัญ ประโยคคำถาม หรือตรรกบูลีนในรูปสัญลักษณ์ต่างๆ เช่น สัญลักษณ์ & แทน AND, | แทน OR, ! แทน AND NOT เป็นต้น ถ้าต้องการให้ผลการสืบค้นในแต่ละหน้าจอแสดงผลตามจำนวนที่ต้องการ ให้คลิกเลือกจำนวนที่ต้องการให้แสดงผลที่ Display the top.... จากนั้นคลิกเลือกให้แสดงผลการค้นที่ตรงกับความต้องการ ถ้าต้องการผลการค้นที่ตรงกับความต้องการมากที่สุด คลิกเลือก 80% หรือ 90% เมื่อกำหนดรูปแบบของการสืบค้นเรียบร้อยแล้วให้คลิกปุ่ม Search

- ที่หน้าโฮมเพจคลิกปุ่ม Current First Monday เมื่อต้องการสืบค้นวารสารฉบับใหม่ล่าสุด ถ้าต้องการสืบค้นวารสารฉบับย้อนหลังให้คลิกปุ่ม Past Mondays โดยสามารถสืบค้นบทความจาก

ชื่อผู้แต่ง (ชื่อสกุล) ได้จาก Author Index หรือคลิกเลือก Article Index เมื่อต้องการสืบค้นบทความ จากชื่อบทความ

วารสาร Information Research

วารสาร Information Research จัดพิมพ์โดยศาสตราจารย์เกียรติคุณ T.D. Wilson แห่งมหาวิทยาลัย Sheffield ซึ่งได้รับการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีจากมหาวิทยาลัยและการสนับสนุนด้านการจัดพิมพ์จากภาควิชาสารสนเทศศึกษา (Department of Information Studies) เป็นวารสารที่มีกำหนดออกราย 3 เดือน (quarterly) ฉบับแรกจัดพิมพ์ออกในเดือนเมษายน 1995 นำเสนอบทความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสาขาสารสนเทศศาสตร์ การจัดการสารสนเทศ ระบบสารสนเทศ นโยบายสารสนเทศ และบรรณารักษศาสตร์ โดยนำเสนอในรูปแบบบทความทางวิชาการและบทความวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศในวงกว้าง วารสารนี้เป็นวารสารชื่อหนึ่งที่ได้รับการรวบรวมไว้ในรายการนามานุกรมทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยต่างๆ กว่าร้อยแห่งทั่วโลก อีกทั้งยังได้รับรางวัลหลายรางวัลด้วยกัน ได้แก่ รางวัล Med411.com รางวัล Emerald Abstracts-Computing Coolsite และรางวัล Link2Go-Library and Information Science

วารสาร Information Research ได้รับการนำไปจัดทำสาระสังเขปลงในฐานข้อมูล ISA และ LISA และทำดรรชนีวารสารลงในฐานข้อมูล Web of Knowledge ที่ผลิตโดย ISI ซึ่งได้แก่ ฐานข้อมูล Social Science Citation Index, Current Contents / Social and Behavioral Sciences, ISI Alerting Services, Social Scisearch และ Journal Citation Reports / Social Sciences Edition

สำหรับการสืบค้นวารสาร Information Research สามารถสืบค้นได้จากเว็บไซต์ <http://informationr.net/ir/> โดยมีขั้นตอนการสืบค้นดังนี้

- ที่หน้าโฮมเพจ คลิกปุ่ม Search แล้วพิมพ์คำค้นลงในช่อง Search For จากนั้น
  - คลิกปุ่ม Match เพื่อเลือกการแสดงผลของผลการสืบค้น โดยเลือก Any word เมื่อต้องการให้ปรากฏคำค้นเพียงบางคำในผลการสืบค้น เลือก All words เมื่อต้องการให้ปรากฏคำค้นทุกคำในผลการสืบค้น หรือ เลือก Exact phrase เมื่อต้องการให้สืบค้นคำที่เป็นวลี
  - คลิกปุ่ม Within เมื่อต้องการให้คำค้นปรากฏในเขตข้อมูลใด ถ้าต้องการให้ปรากฏในข้อความสำคัญ คลิกเลือก Main text ต้องการให้ปรากฏที่ชื่อเรื่อง คลิกเลือก Title เป็นต้น
  - คลิกปุ่ม Show เพื่อเลือกตัวเลขที่ต้องการให้ผลการสืบค้นในแต่ละหน้าจอแสดงผลตามจำนวนที่ต้องการ และคลิกปุ่ม with หรือ without เพื่อให้ผลการสืบค้นแสดงหรือไม่แสดงบทสรุปย่อของเอกสาร (summaries)
  - คลิกปุ่ม Sort by เพื่อจัดเรียงรายการผลการสืบค้น โดยเลือก score เมื่อต้องการให้ผลการสืบค้นจัดเรียงตามลำดับของการจัดอันดับ โดยผลการค้นที่ตรงกับคำค้นมากที่สุดจะมีสัญลักษณ์รูปวงกลมสีแดงปรากฏอยู่ท้ายชื่อเอกสารจำนวน 5 รูป ส่วนผลการค้นที่ตรงกับคำค้นใน

ลำดับรองลงมาจะมีสัญลักษณ์รูปวงกลมสีแดง 4, 3, 2, 1 รูป ตามลำดับ เลือก date เมื่อต้องการให้ผลการสืบค้นจัดเรียงตามลำดับปีพิมพ์

เมื่อกำหนดรูปแบบของการสืบค้นเรียบร้อยแล้วให้คลิกปุ่ม Go

- ที่หน้าโฮมเพจคลิกเลือกวารสารฉบับใหม่ล่าสุดหรือฉบับย้อนหลัง โดยคลิกเลือกฉบับที่ (Number) ตามปีที่ (Volume) ที่ต้องการ

- ที่หน้าโฮมเพจ หากต้องการสืบค้นบทความจากชื่อผู้แต่ง (ชื่อสกุล) ให้คลิกที่ Author Index หรือคลิกเลือก Subject Index เมื่อต้องการสืบค้นบทความจากหัวเรื่อง

วารสาร Issues in Science & Technology Librarianship

วารสาร Issues in Science & Technology Librarianship หรือ ISTL จัดพิมพ์โดย Science & Technology Section ซึ่งเป็นส่วนงานหนึ่งใน Association of College & Research Libraries วารสารนี้มีกำหนดออกราย 3 เดือน (quarterly) นำเสนอบทความที่เกี่ยวกับการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในวิชาชีพบรรณารักษ์ ซึ่งบทความที่นำเสนอในวารสาร ISTL จะช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของบรรณารักษ์ที่ทำงานเกี่ยวข้องในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากโครงการที่ประสบความสำเร็จ การนำเสนอบริการสารสนเทศต่างๆ อีกทั้งการนำเสนอทัศนะในหัวข้อที่กำลังอยู่ในความสนใจในปัจจุบัน วารสาร ISTL จัดพิมพ์งานวิจัยและบรรณานุกรมในหัวข้อที่เกี่ยวกับห้องสมุดทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นอกจากนี้ยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อการติดต่อสื่อสารกันระหว่างผู้ใช้ในการส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ถึงสมาชิกภายในกลุ่มที่เรียกว่าบริการ STS-L mailing list อีกด้วย

วารสาร ISTL ได้รับการนำไปจัดทำดัชนีวารสารลงในฐานข้อมูล INSPEC, LISA และ Library Literature อีกทั้งบทความที่ปรากฏในวารสาร ISTL ยังถูกเลือกไปทำดัชนีลงในฐานข้อมูล Current Index to Journals in Education (CIJE) อีกด้วย

สำหรับการสืบค้นวารสาร ISTL สามารถสืบค้นได้จากเว็บไซต์ <http://www.library.ucsb.edu/ist/> โดยมีขั้นตอนการสืบค้นดังนี้

- ที่หน้าโฮมเพจพิมพ์คำค้นที่ช่องพิมพ์คำค้น แล้วคลิกปุ่ม Search หรือ สืบค้นโดยใช้ Advanced Search โดยพิมพ์คำค้นลงในช่อง Search For จากนั้น

- คลิกปุ่ม Match เพื่อเลือกการแสดงผลของผลการสืบค้น โดยเลือก Any word เมื่อต้องการให้ปรากฏคำค้นเพียงบางคำในผลการสืบค้น เลือก All words เมื่อต้องการให้ปรากฏคำค้นทุกคำในผลการสืบค้น หรือ เลือก Exact phrase เมื่อต้องการให้สืบค้นคำที่เป็นวลี

- คลิกปุ่ม Dated เพื่อจำกัดปีพิมพ์/ความทันสมัยของเอกสาร

- คลิกปุ่ม Within เพื่อต้องการให้คำค้นปรากฏในเขตข้อมูลใด เช่น คลิกเลือก Any field เมื่อต้องการให้ปรากฏทุกเขตข้อมูล คลิกเลือก Title เมื่อต้องการให้ปรากฏที่ชื่อเรื่อง เป็นต้น

- คลิกปุ่ม Show เมื่อต้องการให้ผลการสืบค้นในแต่ละหน้าจอแสดงผลตามจำนวนที่ต้องการ และคลิกปุ่ม with หรือ without เพื่อให้ผลการสืบค้นแสดงหรือไม่แสดงบทสรุปย่อของเอกสาร (summaries)

- คลิกปุ่ม Sort by เพื่อจัดเรียงรายการผลการสืบค้น โดยเลือก score เมื่อต้องการให้ผลการสืบค้นจัดเรียงตามลำดับของการจัดอันดับ โดยผลการค้นที่ตรงกับคำค้นมากที่สุดจะมีสัญลักษณ์รูปวงกลมสีแดงปรากฏอยู่ท้ายชื่อเอกสารจำนวน 5 รูป ส่วนผลการค้นที่ตรงกับคำค้นในลำดับรองลงมาจะมีสัญลักษณ์รูปวงกลมสีแดง 4, 3, 2, 1 รูป ตามลำดับ เลือก date เมื่อต้องการให้ผลการสืบค้นจัดเรียงตามลำดับปีพิมพ์

- ที่หน้าโฮมเพจหากต้องการอ่านวารสารฉบับใหม่ล่าสุดให้คลิก Current Issue หรือต้องการอ่านวารสารฉบับย้อนหลังให้คลิก Previous Issues หากต้องการสืบค้นบทความจากชื่อผู้แต่ง (ชื่อสกุล) ให้คลิกที่ Author Index

- ที่หน้าโฮมเพจหากต้องการสมัครสมาชิกกลุ่มข่าวเพื่อส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ถึงสมาชิกภายในกลุ่มให้คลิกที่คำว่า Join Our Mailing List และถ้าต้องการค้นข้อมูลเกี่ยวกับบรรณนิทัศน์แหล่งสารสนเทศคัดสรรบนเว็บ (Webliographies) ให้คลิกเลือกที่ Webliographies from ISTL

วารสาร Journal of Electronic Publishing

วารสาร Journal of Electronic Publishing จัดพิมพ์โดย University of Michigan Press พิมพ์ออกฉบับแรกในเดือนมกราคม 1995 มีกำหนดออกราย 4 เดือน คือ เดือนเมษายน สิงหาคม และธันวาคม สำหรับฉบับที่พิมพ์ออกในฤดูใบไม้ร่วงปี 2003 จะเปลี่ยนผู้รับผิดชอบในการจัดพิมพ์เป็น Columbia University Press วารสารชื่อนี้นำเสนอบทความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ และผู้เขียนบทความส่วนมากอยู่ในแวดวงอุตสาหกรรมการพิมพ์ สำนักพิมพ์เอกชน และสำนักพิมพ์ของสถาบันการศึกษา

สำหรับการสืบค้นวารสาร Journal of Electronic Publishing สามารถสืบค้นได้จากเว็บไซต์ <http://www.press.umich.edu/jep/> โดยมีขั้นตอนการสืบค้นดังนี้

- ที่หน้าโฮมเพจคลิกปุ่ม Search JEP แล้วพิมพ์คำค้นที่ช่องพิมพ์คำค้น จากนั้นคลิกเลือก Search JEP แล้วคลิกปุ่ม Google Search

- ที่หน้าโฮมเพจจะปรากฏหน้าสารบัญของวารสารฉบับใหม่ล่าสุด หากต้องการอ่านวารสารฉบับย้อนหลัง ให้คลิก JEP's Backlist หากต้องการสืบค้นบทความจากชื่อผู้แต่ง (ชื่อสกุล) ให้คลิกที่ All articles by author ถ้าต้องการสืบค้นบทความจากชื่อเรื่องคลิกที่ All articles by title

นอกจากวารสารอิเล็กทรอนิกส์ 6 ชื่อที่ได้นำเสนอไปแล้วนั้น ยังมีวารสารอิเล็กทรอนิกส์ในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์อีกจำนวนมากที่สามารถสืบค้นได้ฟรีบนเว็บซึ่งผู้เขียนได้รวบรวมรายชื่อวารสารบางชื่อมานำเสนอไว้ในตารางต่อไปนี้

รายชื่อวารสารอิเล็กทรอนิกส์สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

ชื่อวารสาร	ผู้จัดพิมพ์	URL
Chinese Librarianship	Internet Chinese Librarian Club	http://www.whiteclouds.com/iclc/cliej/
Cultivate Interactive	UKOLN	http://www.cultivate-int.org/
Cybermetrics	Centro de Información y Documentación Científica (CINDOC)	http://www.cindoc.csic.es/cybermetrics/cybermetrics.html
Exploit Interactive	UKOLN	http://www.exploit-lib.org/
Future of Print Media Journal	Kent State University	http://www.futureprint.kent.edu
High Energy Physics Libraries Webzine	CERN	http://library.cern.ch/HEPLW/
ICSTI Forum	International Council for Scientific and Technical Information	http://www.icsti.org/icsti/forum
Information Technology and Disabilities	Rochester Institute of Technology	http://www.rit.edu/~easi/itd.html
ITALICS: Innovations in Teaching and Learning in Information and Computer Sciences	Learning and Teaching Support Network (LTSN)	http://www.ics.ltsn.ac.uk/pub/italics/index.html
Journal of Digital Information	Loughborough University	http://jodi.ecs.soton.ac.uk
Journal of Information, Law and Technology	University of Warwick	http://elj.warwick.ac.uk/jilt
Journal of Library Services for Distance Education	State University of West Georgia	http://www.westga.edu/~library/jlsde
Journal of Southern Academic and Special Librarianship	International Consortium for the Advancement of Academic Publication (ICAAP)	http://southernlibrarianship.icaap.org
Katharine Sharp Review	Graduate School of Library and Information Science	http://alexia.lis.uiuc.edu/review
Library Philosophy and Practice	University of Idaho	http://www.uidaho.edu/~mbolin/lp&p.htm
LIBRES: Library and Information Science Research Electronic Journal	Curtin University of Technology	http://aztek.lib.utk.edu/libres
MC Journal: The Journal of Academic Media Librarianship	State University of New York at Buffalo	http://wings.buffalo.edu/publications/mcjrnl
PACS-R: Public Access Computer Systems Review	University of Houston Libraries	http://info.lib.uh.edu/pacsrev.html
Review of Information Science	Hochschulverband für Informationswissenschaft	http://www.inf-wiss.uni-konstanz.de/RIS
SIMILE: Studies in Media & Information Literacy Education	University of Toronto Press	http://www.utpjournals.com/jour.ihtml?lp=simile/simile.html
South African Journal of Information Management	Centre for Research in Web-based Applications, Rand Afrikaans University	http://general.rau.ac.za/infosci/raujournal/
Transforming Traditional Libraries	University of South Florida Library	http://www.iib.usf.edu/~mdibble/ttl/

แหล่งข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์

วารสารอิเล็กทรอนิกส์ในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่พิมพ์เผยแพร่บนเว็บมีเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ผู้อ่านจึงควรทราบถึงแหล่งที่ได้รวบรวมรายชื่อวารสารอิเล็กทรอนิกส์ไว้ให้บริการ ปัจจุบันมีหลายหน่วยงานที่จัดทำนามานุกรมวารสารอิเล็กทรอนิกส์ในสาขาวิชาต่างๆ ไว้ให้บริการบนเว็บ ในบทความนี้ขอนำเสนอแหล่งข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์บางแหล่งพร้อมวิธีการสืบค้น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ARL Directory of Scholarly Electronic Journals and Academic Discussion Lists

เป็นนามานุกรมรวบรวมรายชื่อวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่รวบรวมโดยสมาคมห้องสมุดวิจัย (Association of Research Libraries – ARL) การสืบค้นนามานุกรมของ ARL สามารถสืบค้นได้จากเว็บไซต์ <https://db.arl.org/dsej/index.html> โดยมีขั้นตอนการสืบค้นดังนี้

- ที่หน้าโฮมเพจของนามานุกรมฉบับนี้ คลิกปุ่ม **Access the Database** จากนั้นคลิกที่ **Browse Both By Subject** จะปรากฏสาขาวิชาทั้งหมด 6 สาขาวิชาให้เลือกสืบค้นที่สาขาวิชา **Social Sciences** โดยเลือก **Library & Information Science** แล้วคลิกปุ่ม **Browse** จะพบหน้าจอแสดงรายชื่อวารสารอิเล็กทรอนิกส์แต่ละรายการพร้อมทั้ง URL และคำอธิบายขอบเขตเนื้อหาของวารสาร หากต้องการสืบค้นวารสารชื่อใดให้คลิกที่ URL ของวารสารที่ต้องการ

BUBL Journals

เป็นนามานุกรมรวบรวมรายชื่อวารสารอิเล็กทรอนิกส์จัดทำโดย BUBL Information Service ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดของห้องสมุด Andersonian แห่งมหาวิทยาลัย Strathclyde ประเทศสกอตแลนด์ การสืบค้นนามานุกรมของ BUBL สามารถสืบค้นได้จากเว็บไซต์ <http://www.bubl.ac.uk/journals/> โดยมีขั้นตอนการสืบค้นดังนี้

- ที่หน้าโฮมเพจของนามานุกรมฉบับนี้ คลิกปุ่ม **A-Z by Journal Title** เมื่อต้องการค้นหาวารสารตามชื่อเรื่อง หากต้องการค้นหาวารสารตามหัวข้อให้คลิกที่ **Arranged by Topic** โดยจะพบหัวข้อจำนวน 12 หัวข้อ ได้แก่ หัวข้อบรรณารักษศาสตร์และการจัดการสารสนเทศ สารสนเทศศาสตร์และการวิจัย การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ การทำรายการและการทำบรรณานุกรม คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการเอกสาร สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์และอินเทอร์เน็ต ระบบห้องสมุดและเทคโนโลยี ห้องสมุดโรงเรียนและวิทยาลัย หอสมุดแห่งชาติและห้องสมุดส่วนภูมิภาค ชมรมและสมาคมทางวิชาชีพ ห้องสมุดเฉพาะและบริการสารสนเทศ นอกจากนี้ถ้าต้องการสืบค้นรายชื่อวารสารสามารถสืบค้นได้โดยพิมพ์ชื่อวารสารลงในช่อง **Search BUBL Journals** แล้วคลิกปุ่ม **Search**

นามานุกรมของห้องสมุด Thomas Parry

เป็นนามานุกรมรวบรวมรายชื่อวารสารอิเล็กทรอนิกส์จัดทำโดยห้องสมุด Thomas Parry ซึ่งเป็นห้องสมุดของมหาวิทยาลัย Wales, Aberystwyth ประเทศอังกฤษ การสืบค้นนามานุกรมของห้องสมุด Thomas Parry สามารถสืบค้นได้จากเว็บไซต์ <http://www.inf.aber.ac.uk/tp/dils/> โดยมีขั้นตอนการสืบค้นดังนี้

- ที่หน้าโฮมเพจของนามานุกรมฉบับนี้ คลิกที่ Electronic Journals in Librarianship คลิกปุ่ม A-Z listing of titles เมื่อต้องการค้นหาวารสารตามชื่อเรื่อง หากต้องการค้นหาวารสารตามหัวข้อให้คลิกที่ Topic listing of titles โดยจะพบหัวข้อจำนวน 67 หัวข้อ อาทิ นโยบายสารสนเทศ การจัดการทรัพยากรสารสนเทศ การจัดการความรู้ นอกจากนี้ถ้าต้องการสืบค้นรายชื่อวารสารที่ต้องการก็สามารถสืบค้นได้โดยคลิกเลือกที่ Search by title จากนั้นพิมพ์ชื่อวารสารลงในช่อง For documents containing แล้วคลิกปุ่ม Search

นามานุกรมของสหพันธ์สถาบันและสมาคมห้องสมุดระหว่างประเทศ

เป็นนามานุกรมรวบรวมรายชื่อวารสารอิเล็กทรอนิกส์จัดทำโดย สหพันธ์สถาบันและสมาคมห้องสมุดระหว่างประเทศ (International Federation of Library Association and Institutions - IFLA) การสืบค้น

นามานุกรมของ IFLA สามารถสืบค้นได้จากเว็บไซต์ <http://www.ifla.org/II/> โดยมีขั้นตอนการสืบค้นดังนี้

- ที่หน้าโฮมเพจของนามานุกรมนี้ ซึ่งเป็นทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของ IFLA (IFLA Electronic Collections) คลิกเลือก General Resources จากนั้นคลิกเลือก Electronic Journals and Current Awareness จะปรากฏรายชื่อวารสารพร้อม URL ของวารสารแต่ละรายการ

NewJour

เป็นนามานุกรมรวบรวมรายชื่อวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่จัดทำโดย Ann Shumelda Okerson (มหาวิทยาลัย Yale) และ James J. O'Donnell (มหาวิทยาลัย Georgetown) ซึ่งมีการดำเนินงานในการรวบรวมรายชื่อวารสารเพื่อจัดทำเป็นนามานุกรมนี้โดยมีสถานที่ทำงานคือห้องสมุด Lauinger ในมหาวิทยาลัย Georgetown และการจัดเก็บข้อมูลถาวรได้รับอนุญาตจากห้องสมุดมหาวิทยาลัย California at San Diego การสืบค้นนามานุกรมของ NewJour สามารถสืบค้นได้จากเว็บไซต์ <http://gort.ucsd.edu/newjour/> โดยมีขั้นตอนการสืบค้นดังนี้

- ที่หน้าโฮมเพจของนามานุกรมนี้ คลิกเลือก Complete archive – alphabetical เมื่อต้องการสืบค้นวารสารเรียงตามลำดับอักษรชื่อ หากต้องการสืบค้นรายชื่อวารสารโดยใช้คำสำคัญให้คลิกเลือก Search Archive แล้วพิมพ์คำสำคัญลงในช่องพิมพ์คำค้น จากนั้นคลิกปุ่ม Search

นอกจากแหล่งข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้นำเสนอแล้วนั้น ยังมีแหล่งข้อมูลอีกเป็นจำนวนมากที่สามารถสืบค้นได้บนเว็บ ต่อไปนี้เป็นรายชื่อแหล่งข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์บางแหล่งที่สามารถสืบค้นวารสารในสาขานี้ได้

รายชื่อแหล่งข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

ชื่อแหล่งข้อมูลวารสาร	ผู้จัดทำ	URL
BGSU Electronic Journals	BGSU Libraries	http://www.bgsu.edu/colleges/library/infosrv/ejournals/ejhome.htm
Directory of Open Access Journals (DOAJ)	Lund University Libraries	http://www.doaj.org/ljbs?cpid=129
E-Journals	Columbia University Libraries	http://www.columbia.edu/cu/lweb/eresources/ejournals/
Electronic Journal Finder	The Ohio Library and Information Network	http://www.ohiolink.edu/resources/ejournals.php
Electronic Journal Miner	Colorado Alliance of Research Libraries	http://ejournal.coalliance.org/
Electronic Journals	University of Vermont Libraries	http://library.uvm.edu/articles/e-journals/
Electronic Journals	University of Washington Libraries	http://www.lib.washington.edu/subject/LibrarySci/dr/eljnl.html
Electronic Journals: A Selected Resource Guide	OTTO HARRASSOWITZ KG, Wiesbaden, Germany	http://www.harrassowitz.de/top_resources/ejresguide/current.html#Journals
Electronic Journals & Newspapers List	University Library, University of Michigan	http://www.lib.umich.edu/ejournals/
NCSU Libraries E-journal Finder	North Carolina State University (NCSU) Libraries	http://www.lib.ncsu.edu/eresources/ejfinder/
Resources for Electronic Resource Management	Electronic Resources in Libraries (ERIL)	http://www.joanconger.net/ERIL/resources.html

บทสรุป

วารสารอิเล็กทรอนิกส์เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีความสำคัญในวงวิชาการเป็นอย่างมาก เพราะเป็นสารสนเทศที่สามารถเผยแพร่ได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังให้สารสนเทศที่ทันสมัยและทันเหตุการณ์ด้วย วารสารอิเล็กทรอนิกส์บางชื่อสามารถจัดพิมพ์บทความล่วงหน้าที่จะออกในฉบับต่อไปได้เลย แม้บทความจะยังไม่ครบจำนวนพอที่จะออกได้หรือบางบทความยังอยู่ระหว่างการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิก็ตาม จึงเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าวารสารอิเล็กทรอนิกส์ได้มุ่งเน้นทั้งในด้านคุณภาพของเนื้อหาบทความที่จะนำเสนอและความรวดเร็วในการนำเสนอบทความให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงในสาขาวิชาที่วารสารนั้นๆ ครอบคลุมและสังคมสารสนเทศที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วด้วย ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการเผยแพร่สารสนเทศในรูปแบบของวารสารอิเล็กทรอนิกส์

คือ การจัดพิมพ์วารสารอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งงบประมาณไม่มากเท่าวารสารในรูปสิ่งพิมพ์ ผู้เขียนสามารถจัดส่งบทความมาถึงผู้จัดพิมพ์ได้อย่างสะดวกรวดเร็วและประหยัดเวลา ผู้อ่านสามารถเข้าถึงบทความที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว และสารสนเทศที่มีความทันสมัยก็ได้รับการเผยแพร่ทันเวลาด้วย

ปัจจุบันมีวารสารอิเล็กทรอนิกส์หลายชื่อที่ผู้อ่านสามารถสืบค้นได้โดยไม่ต้องบอกรับเป็นสมาชิกและสามารถสืบค้นได้บนเว็บ หากแต่ผู้อ่านจำเป็นต้องทราบถึงแหล่งที่ให้ข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์หรือแหล่งที่รวบรวมวารสารไว้ให้บริการ เพราะถ้าใช้โปรแกรมค้นหา (search engine) ในการค้นหาวารสารอาจต้องใช้เวลาค่อนข้างนาน อย่างไรก็ตาม การสืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์ก็เช่นเดียวกับการสืบค้นฐานข้อมูลที่สามารถสืบค้นได้อย่างง่าย โดยอาจจะสืบค้นจากคำสำคัญหรือชื่อวารสารก็ได้วารสาร/บทความตามที่ต้องการ นอกจากนี้ผู้ใช้อังยังสามารถสืบค้นบทความจากวารสารอิเล็กทรอนิกส์ได้จากฐานข้อมูลออนไลน์ต่างๆ อาทิ ฐานข้อมูล LISA, ISA และ Library Literature ซึ่งฐานข้อมูลออนไลน์เหล่านี้มีการจัดเก็บสารสนเทศให้ครอบคลุมถึงวารสารอิเล็กทรอนิกส์ด้วยแล้ว

เป็นเวลา 15 ปี แล้ว ตั้งแต่เริ่มมีวารสารอิเล็กทรอนิกส์ในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์จัดพิมพ์ขึ้นเป็นครั้งแรก และในปัจจุบันวารสารอิเล็กทรอนิกส์ได้เพิ่มจำนวนขึ้นเป็นจำนวนมาก การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวารสารอิเล็กทรอนิกส์จึงมีความจำเป็นมากขึ้นด้วย ซึ่งการศึกษาเกี่ยวกับดัชนีวรรณกรรมของวารสารอิเล็กทรอนิกส์เป็นวิธีการศึกษาวิจัยรูปแบบหนึ่งที่น่าสนใจ การศึกษากับสิ่งพิมพ์ ข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการศึกษาวิจัยในรูปแบบนี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากในการจัดพิมพ์วารสารหรือการพิจารณาปรับปรุงเนื้อหาของวารสารให้ตรงกับความต้องการของผู้อ่านมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้ทราบหัวข้อเรื่องที่กำลังอยู่ในความสนใจของนักวิชาการในสาขานี้ได้เป็นอย่างดีด้วย อย่างไรก็ตาม จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับดัชนีวรรณกรรม 2 เรื่อง จะเห็นว่านักวิชาการในประเทศสหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักรมีการตีพิมพ์บทความเผยแพร่ลงในวารสารอิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักวิชาการของประเทศดังกล่าวมีความสนใจและตื่นตัวต่อการศึกษาในสาขาวิชานี้เป็นอย่างมาก และอีกสิ่งหนึ่งที่พบในงานวิจัยคือแนวโน้มของความร่วมมือระหว่างนักวิชาการที่เขียนบทความร่วมกันมีจำนวนเพิ่มขึ้น ซึ่งบ่งชี้ได้ว่าความร่วมมือของนักวิชาการในสถาบันเดียวกันหรือต่างสถาบันได้เกิดการขยายตัวในวงกว้าง อาจเป็นเพราะในปัจจุบันมีเทคโนโลยีมากมายที่สามารถนำมาใช้ติดต่อถึงกันได้อย่างรวดเร็วมากกว่าแต่ก่อน

ในวันนี้จะเห็นได้ชัดเจนว่าการเติบโตของวารสารอิเล็กทรอนิกส์เป็นไปอย่างรวดเร็วทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ ซึ่งประเด็นเกี่ยวกับวารสารอิเล็กทรอนิกส์ยังคงอยู่ในความสนใจของนักวิชาการในสาขาวิชานี้ต่อไป ทั้งในส่วนของการศึกษาวิจัยเพื่อให้อการจัดพิมพ์วารสารอิเล็กทรอนิกส์มีความก้าวหน้ามากขึ้นและในส่วนของห้องสมุดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการที่จะได้นำวารสารอิเล็กทรอนิกส์มานำเผยแพร่ให้ผู้อ่านได้ทราบและเข้าถึงวารสารกันอย่างแพร่หลายมากขึ้นต่อไป

- Association of College & Research Libraries. Science & Technology Section. (2005). **Issues in Science & Technology Librarianship**. (Online). Available: <http://www.library.ucsb.edu/ist/about.html>. Retrieved January, 26 2005.
- Corporation for National Research Initiatives. (2005). **About D-Lib Magazine**. (Online). Available: <http://www.dlib.org/about.html>. Retrieved January, 26 2005.
- First Monday: The Idea**. (2005). (Online). Available:<http://www.firstmonday.org/idea.html>. Retrieved January, 26 2005.
- Hawkins, Donald T. (2001, October). Bibliometrics of Electronic Journals in Information Science. **Information Research**. (Online). 7(1) Available: <http://informationr.net/ir/7-1/paper120.html>. Retrieved January, 24 2005.
- Koehler, Wllace; et al. (2000, October). A Bibliometric Analysis of Select Information Science Print and Electronic Journals in the 1990s. **Information Research**. (Online). 6(1) Available: <http://informationr.net/ir/6-1/paper88.html>. Retrieved February, 4 2005.
- Nisonger, Thomas E. (1998). **Management of Serials in Libraries**. Englewood, Colo. : Libraries Unlimited.
- Rowland, Fytton; & Singh, Jagtar. (1998). Electronic Serials for Library and Information Specialists on the Internet. In **Encyclopedia of Library and Information Science, V.63**. Edited by Allen Kent. pp.131-141. New York : Marcel Dekker.
- UK Office for Library Networking. (2004). **Ariadne Magazine**. (Online). Available: <http://www.ariadne.ac.uk>. Retrieved January, 26 2005.
- University of Houston. University Libraries. (2003). **Public-Access Computer Systems News**. (Online). Available: <http://info.lib.uh.edu/pacsnews.html>. Retrieved February, 21 2005.
- _____. (2005). **Public-Access Computer Systems Review**. (Online). Available: <http://info.lib.uh.edu/pr/pacsrev.html>. Retrieved February, 16 2005.
- University of Michigan Press. (2002). **The Journal of Electronic Publishing**. (Online). Available: <http://www.press.umich.edu/jep/08-01/CUPAnnouncement.html>. Retrieved January, 26 2005.
- Wilson, T.D. (2003). **Information Research: an Electronic Journal**. (Online). Available: <http://informationr.net/ir/about.html>. Retrieved January, 26 2005.